

Про роль методичної служби у впровадженні ефективних програм професійної орієнтації молоді на робітничі професії із залученням роботодавців

Сьогодні в умовах економічної кризи актуальності набуває підвищення ефективності роботи з профорієнтації молоді і популяризації престижності робітничих професій.

У місті створена відповідна система роботи професійної орієнтації молоді на робітничі професії спільно з роботодавцями, підприємцями із залученням до цього процесу виконавчої влади. Налагоджена тісна співпраця КПТМЛ з Придніпровською залізницею; ІПЛ з ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»; трьох гірничих ліцеїв: КПГТЛ, КПГМЛ та КПГЕМЛ з ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» та підприємствами групи «МЕТІНВЕСТ»; КЦПОММ, КПГМЛ, КПТМЛ, ЦППРК№1 - з ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» та інш.

Працюють сім фахових галузевих рад, робота яких направлена на ефективне реагування на запити ринку праці, потреби у нових кваліфікованих кадрах через впровадження дуальної форми здобуття освіти, сучасних виробничих технологій, створення навчально-практичних центрів, Центрів професійної кар'єри та спільних заходів профорієнтаційного змісту.

Робота методичної служби направлена на надання методичної допомоги ЗП(ПТ)О з організації профорієнтаційної роботи з питань:

1. Розробки програм профорієнтаційної роботи;
2. Спільних заходів з підприємствами-замовниками кадрів, Криворізьким міськрайоним ЦЗ, ЗП(ЗП)О з питань профорієнтаційної роботи;
3. Соціальної реклами престижності робітничих професій;
4. Забезпечення доступності інформаційної бази про професії та інше.

Методичною службою разом з ЗП(ПТ)О та підприємствами міста на протязі року проведено ряд масових заходів, а саме:

1. На базі виконкому міськради круглий стіл «**Формування регіональної політики щодо забезпечення кадрами підприємств малого та середнього бізнесу міста**». Обговорювалися проблемні питання працевлаштування студентської і робітничої молоді з представниками підприємств міста.
2. На базі музею ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» відбулося засідання секції педпрацівників, відповідальних за профорієнтаційну роботу в

ЗП(ПТ)О. Були розглянуті питання співпраці закладів освіти та підприємств щодо реалізації спільних профорієнтаційних заходів .

5. На базі КПГМЛ проведено відкритий профорієнтаційний захід **«Парад професій», де прийняли** представники підприємств – замовників кадрів (ПАТ «КЗРК», ПАТ «АМКР», КРМЗ) , які звернули увагу на якісну підготовку робітників для цих підприємств.

6. За участю співробітників Центру кар'єри «МЕТІНВЕСТ» та ПАТ «КЗРК» на базі КПГЕМЛ проведено круглий стіл на тему **«Конкуентоспроможність і мобільність сучасного фахівця».**

На виконання п.6. Указу Президента від 08.11.2019р.№837/2019 та листа МОН України від 22.11.19р. №5 /612-19 «Щодо проведення семінарів - тренінгів професійного спрямування» здійснюється методичний супровід розробки та проведення тренінгів з профорієнтаційної роботи в ЗОШ для педпрацівників ЗП(ПТ)О.

Так, в грудні 2019р. на базі Центру кар'єри КПГМЛ проведено семінар – тренінг для педпрацівників ЗП(ПТ)О, які залучаються до профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти серед учнів 8-11 класів. В центрі уваги були питання - впровадження сучасних форм і методів профорієнтаційної роботи, тенденції ринку праці та пріоритетні професії в регіоні. Проведено профорієнтаційне заняття з елементами тренінгу «Свідомий вибір професій». До цієї роботи були залучені спеціалісти Міжшкільного навчально-виробничого об'єднання, ЦЗ та представники виробництва.

Тренінгові заняття з цього напрямку будуть продовжені і у 2020 році за окремими планами.

Сьогодні актуальним є питання створення та робота **Центрів професійної кар'єри, а їх в місті відкрито шість** (КЦПОРКТРС, КПГЕМЛ, КПГТЛ, КЦПОММ, КПГМЛ, ЦППРК№1.). Заплановано відкриття ще одного на базі КПБЛ.

Центри професійної кар'єри ЗП(ПТ)О співпрацюють з Центром кар'єри ТОВ «МЕТІНВЕСТ». В 2019 році для учнів II- III курсів ЗП(ПТ)О з запрошенням школярів проведено ряд заходів профорієнтаційного спрямування «Сучасний робітник», «Мій професійний план», години професійного спілкування «Робітнича професія - крок до успішної кар'єри». Активну участь в роботі Центрів беруть і представники підприємств - замовників кадрів: ПАТ «Південний» ГЗК, ПАТ «КЗРК», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПАТ «Електромашпромсервіс».

Заслуговує уваги співпраця методичної служби, ЗП(ПТ)О з закладами I-атестаційного рівня. Щорічно, на базі приватного закладу

«ЦПОН» проводиться конкурс професійної майстерності з професій «Електромонтажник», «Штукатур», з запрошенням учнів шкіл, здобувачів освіти ЗП(ПТ)О, молодих робітників підприємств.

Для учнів шкіл були організовані екскурсії на ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат», ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», в локомотивне депо ДП «Придніпровська залізниця», ТОВ «Електромашпромсервіс» (КПТМЛ, КПГМЛ, ІПЛ, КПГТЛ).

При активній участі та за сприянням методичної служби здійснюється реалізація міських профорієнтаційних програм, зокрема:

1. Програма розвитку промислового туризму. В плани профорієнтаційної роботи ЗП(ПТ)О внесено проведення екскурсій на підприємства з запрошенням учнів шкіл.

2. Третій рік поспіль в місті проводиться фестиваль «ІндустріалФест», метою якого є познайомити молодь з промисловими підприємствами Кривбасу – професіями, технологіями, обладнанням. Активну участь в цих заходах приймають і заклади професійної освіти (ЦППРК№1, КЦППРКБГ, КПГТЛ, КПЛ, КПБЛ, КЦПОММ),

3. Вперше, в вересні 2019р. відбувся міський профорієнтаційний інтерактивний захід «Фестиваль професій - Krivbass CitySkills».

Молодь мала можливість спробувати себе у різних професіях – приміряти на себе спецодяг підприємств, попрацювати на обладнанні, побути кухарем, автослюсарем, електриком тощо. В заході взяли участь більше двох тисяч дітей різного шкільного віку. Це було нагодою для проведення ефективної профорієнтації для ЗП(ПТ)О міста.

4. Підприємством ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» в 2017 році розроблено Програму розвитку для молоді та студентів міста : «ЕВЕРЕСТ», «МАЙБУТНІ ЛІДЕРИ»; проходить «ТИЖДЕНЬ ЗНАНЬ». З 2018 року стартував проект «Время стать ПРОфесионалом». А з грудня 2019р. розроблено програму та розпочато проведення профорієнтаційних тренінгів для школярів за програмою «Інвестиції в майбутнє».

5. З 2017 року діє Проект профорієнтаційних квестів «МЕТІНВЕСТ - trawel». ЗП(ПТ)О гірничо-металургійного та будівельного профілю міста приймають активну участь у цих квестах, презентують професії, за якими здійснюється підготовка. Підприємством «МЕТІНВЕСТ» розроблено Програму «Технологічна стратегія до 2030 року» щодо підвищення ефективності виробництва та роботи з удосконалення кадрової політики .

Методичною службою узгоджено плани спільних дій з ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ТОВ «МЕТІНВЕСТ- ПРОМСЕРВІС», ТЦ

«ЕПЦЕНТР», «МЕТРО» та Криворізьким міськрайоним ЦЗ, одним із пунктів передбачено і профорієнтаційні заходи.

Важливе місце у спільній профорієнтаційній роботі ЗП(ПТ)О з підприємствами міста Кривого Рогу займають і засоби масової інформації. Публікації методистів та педпрацівників ЗП(ПТ)О в профспілкових газетах «Під знаком руди і металу», «Шахтар Кривбасу», «Металург» дають змогу не тільки молоді ознайомитися з робітничими професіями, а й батькам отримати інформацію про заклади освіти міста. **За 2019 рік було надруковано -19 статей.**

Мною розроблено методичні рекомендації «Професійна освіта сьогодні – успішна кар’єра завтра», «Спільна робота ЗП(ПТ)О та підприємств в формуванні престижності робітничих професій». Пам’ятка «Як започаткувати власну справу».

Незважаючи на проведену роботу є **ряд проблемних питань в організації профорієнтаційної роботи:**

1. Відсутність регіональної програми щодо потреби в кваліфікованих кадрах;
2. Відсутність діагностики щодо ціннісних орієнтацій і власних життєвих планів випускників шкіл;
3. Недосконалість розвитку ступеневої освіти «ВНЗ – ЗП(ПТ)О -ЗОШ»;
4. Втрачена допрофільна підготовка та профільне навчання старшокласників (технологічний напрямок) на базі ліцеїв;
5. Недостатньо профорієнтаційної літератури та діагностичних методик з вибору професії.

Визначено напрямки, над якими потрібно працювати:

1. Здійснювати методичний супровід розробки та проведення тренінгів, майстер-класів з профорієнтаційної роботи в ЗОШ для педагогів ЗП(ПТ)О
2. Залучати підприємства-замовники кадрів до відновлення престижності робітничих професій у суспільстві шляхом запровадження ефективних програм професійної орієнтації молоді.
3. Забезпечити методичний супровід створення та роботи Центрів професійної кар’єри на базі ЗП(ПТ)О, запровадження інноваційних форм профорієнтаційної роботи.
4. Сприяти переорієнтації ЗП(ПТ)О на підготовку учнів з тих професій, що відповідають вимогам високотехнологічного сучасного виробництва і запитам роботодавців, забезпечити мобільність і конкурентоспроможність випускників на ринку праці;

5. Надання допомоги ЗП(ПТ)О щодо проведення та участі в міських заходах профорієнтаційного спрямування «Фестиваль професій - Krivbass CitySkills», квестів «МЕТІНВЕСТ - trawel», «ІндустріалФест» тощо.
6. Сприяти покращенню соціальної реклами робітничих професій шляхом співпраці ЗП(ПТ)О з інформаційно-комунікаційними засобами через участь в теле- і радіопередачах , розміщення агітаційних матеріалів в засобах масової інформації.
7. Розробити методичні рекомендації «Професії майбутнього: вернісаж професій регіону».
8. Активізувати роботу сайту «Профорієнтаційний термінал».